

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdepartement,
herr statsråden,

Oslo - dep.

St. meld. nr. 88 for 1962 - 63.

Som kjent er det fra enkelte hold - særlig fra styret i Kings Bay Kull Comp. A/S - hevdet at Tønseth-kommisjonen på visse punkter har gjort seg skyldig i misforståelser når det gjelder opplysninger gitt til kommisjonen, og det er reist kritikk mot kommisjonens fremgangsmåte under dens innsamling av opplysninger.

For å få det best mulige grunnlag for å bedømme de nevnte innsigelser og å ta standpunkt til det faktiske saksforhold som må legges til grunn i forbindelse med eksplosjonsulykken og sikkerhetsforholdene ved gravene i Kings Bay, er det av betydning for komiteen å få nærmere presisert hvilken fremgangsmåte kommisjonen har benyttet så vel under innhentelsen av opplysninger fra personer som i forbindelse med fremlagte dokumenter.

Det vil således være av betydning å få kjennskap til om det ble ført protokoll over kommisjonens forhandlinger med opplysning om fremlagte dokumenter, nedtegning av avgitte forklaringer og etterfølgende opplesning og vedtagelse. Komiteen er klar over at det ikke foreligger klare regler for en granskningskommisjons arbeidsmåte, og det ligger i nærværende forespørsel ingen forutsetning om at kommisjonen plikter å legge sin granskning an under iakttagelse av de regler som gjelder for domstolbehandling.

Det er videre av betydning å få klarlagt om de personer som er utsatt for kritikk i kommisjonens rapport, har hatt anledning til å uttale seg om de kritiserte forhold før kommisjonen tok endelig standpunkt til hvorvidt og i hvilken utstrekning forholdet gav grunnlag for kritikk.

For komiteen er det endelig viktig å få brakt på det rene om kommisjonen i sitt arbeid var utsatt for språkmessige vanskeligheter i forbindelse med den omstendighet at et av dens medlemmer, gruveinspektør Hoyle, er engelskmann. Komiteen ber derfor opplyst om

Hvis gruveinspektør Hoyle behersker norsk, skriftlig og muntlig og om kommisjonens øvrige medlemmer behersker engelsk. I den forbindelse bør det presiseres hvilket språk som ble benyttet under kommisjonens interne drøftinger.

Hvis gruveinspektør Hoyle ikke behersker norsk, er det av betydning å få klarlagt om alle fremlagte dokumenter på betryggende måte var oversatt til engelsk, og hvilke forholdsregler som ble truffet for at samtlige kommisjonens medlemmer skulle kunne følge med i forhandlingene - dersom disse ikke behersket engelsk i fornøden utstrekning. Ble kommisjonens rapport også avfattet på - eller oversatt til - engelsk?

Når det gjelder avhør av vitner, bør det tilveiebringes opplysning om hvilket språk avhøringen skjedde på og hvorledes det i tilfelle ble forholdt med oversettelse. I forbindelse med avhørene bør man også opplyst om de avhørte personer fikk anledning til å avgi en sammenhengende forklaring, eller om det utelukkende forekom avhør "i spørsmålsform", jfr. styrets bemerkning i vedlegg 3 til St. meld. nr. 26, side 20 første spalte om avhøret av professor Velzeboer.

Komiteen er klar over at "Tønseth-kommisjonen" formentlig ikke lenger eksisterer etter at den har fullført sitt mandat. Man går i midlertid ut fra at det brede departement vil tilveiebringe de bejerte opplysninger ved henvendelse til sorenskriver Tønseth. Hvis sorenskriver Tønseth skulle finne det mer hensiktsmessig å redegjøre muntlig for saken enn å gi et skriftlig svar, vil han selv sagt få adgang til å møte personlig for komiteen i den anledning. Komiteen vil i så fall anordne stenografisk referat fra møtet.

En gjenpart av nærværende brev følger vedlagt.

Oslo i kommunalkomiteen og
skog-, vassdrags- og industrikomiteen, den 1. august 1968.

Olaf Watnebryn
formann

HASTER MEGET.